

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฐ
สารบัญแผนภูมิ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	9
ความหมายของการพัฒนา	9
การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	10
โรงเรียนวิถีพุทธ	20
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	29
ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม	29

ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม	32
ประเภทของคุณธรรมจริยธรรม	33
ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	36
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการจริญปัญญา	41
กลยุทธ์การพัฒนา	48
บริบทโรงเรียนบ้านแคน (วันครู 2503)	64
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
งานวิจัยในประเทศ	72
งานวิจัยต่างประเทศ	73
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
กลุ่มผู้ร่วมศึกษาและผู้ให้ข้อมูล	75
ขั้นตอนการวิจัย	76
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	85
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	88
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	89
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	91
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
ผลกาวิเคราะห์ข้อมูล สภาพคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	
ช่วงชั้นที่ 3	91
ผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3	94
กลยุทธ์การเข้าค่ายบริหารจัดการจริญปัญญา	95
กลยุทธ์การสวดมนต์ไหว้พระ บริหารจิต	98
กลยุทธ์การไหว้ การเคารพผู้อาวุโสกว่า และการเคารพกัน	100

หัวเรื่อง	หน้า
กลยุทธ์การเดินแถวเข้าห้องเรียนอย่างมีสติ	103
สภาพคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ก่อน และหลังพัฒนา	105
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
วัตถุประสงค์การวิจัย	108
สรุปผลการวิจัย	108
อภิปรายผล	110
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	121
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	122
ภาคผนวก ข รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรม	143
ภาคผนวก ค รายละเอียดผลการเปรียบเทียบข้อมูลก่อน และหลังการพัฒนา	157
ภาคผนวก ง โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	176
ภาคผนวก จ ภาพประกอบกิจกรรม	184
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	193
ประวัติผู้วิจัย	199

10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการปฏิบัติด้าน ความซื่อสัตย์ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนดำเนินการพัฒนา	154
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการปฏิบัติด้าน ความมีวินัย ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนดำเนินการพัฒนา	155
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการปฏิบัติด้าน คุณธรรมจริยธรรมโดยรวม ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ระยะที่ 1	156
13	ค่าเฉลี่ยผลการสำรวจเพื่อประเมินพฤติกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503)ระยะที่ 2 โดยครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 3 ผู้วิจัย และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน	158
14	ค่าเฉลี่ยผลการสำรวจเพื่อประเมินพฤติกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503)ระยะที่ 2 โดยผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน	160
15	ค่าเฉลี่ยผลการสำรวจเพื่อประเมินพฤติกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503)ระยะที่ 2 โดยคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 10 คน	162
16	ค่าเฉลี่ยผลการสำรวจเพื่อประเมินพฤติกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503)ระยะที่ 2 โดยนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ประเมินตนเอง จำนวน 90 คน	164
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการปฏิบัติด้าน ความกตัญญูคุณเวที ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด หลังดำเนินการพัฒนา	166
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการปฏิบัติด้าน ความประหยัด ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด หลังดำเนินการพัฒนา	167

19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการปฏิบัติด้าน ความซื่อสัตย์ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด หลังดำเนินการพัฒนา	168
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการปฏิบัติด้าน ความมีวินัย ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด หลังดำเนินการพัฒนา	169
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการปฏิบัติด้าน คุณธรรมจริยธรรมโดยรวม ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ระยะที่ 2 หลังดำเนินการพัฒนา	170
22	คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม ด้าน ความกตัญญูทวาที ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนและหลังดำเนินการพัฒนา	171
23	คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม ด้าน ความประหยัด ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนและหลังดำเนินการพัฒนา	172
24	คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม ด้าน ความซื่อสัตย์ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ดก่อนและหลังดำเนินการพัฒนา	173
25	คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม ด้าน ความมีวินัย ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนและหลังดำเนินการพัฒนา	174
26	คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนโดยรวม ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนและหลังดำเนินการพัฒนา	175
27	ตารางอบรมการเข้าค่ายบริหารจิตเจริญปัญญา โรงเรียนบ้านแคน (วันครู 2503)	180

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อพัฒนา	7
2 การพัฒนาปัญญาทางพระพุทธศาสนา	47
3 แสดงการพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ตามวิธีการของ เพียเจท์	48
4 สรุปลักษณะการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยใช้กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนบ้านแคน(วันครู 2503) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	85

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 นักเรียนสวดมนต์ทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น ทำให้จิตใจสดชื่นมีสมาธิ	185
2 นักเรียนเขียนจดหมายถึงคุณแม่ คุณพ่อ ผู้ปกครอง แสดงถึงความกตัญญูของนักเรียนที่มีต่อผู้มีพระคุณ	185
3 นักเรียน พ่อครู แม่ครู ร่วมกันตักบาตรความดี	186
4 นักเรียนซาบซึ้งในพระคุณของพ่อครู แม่ครู	186
5 นักเรียนเคารพซึ่งกันและกัน	187
6 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เคารพพี่มัธยมศึกษาปีที่ 3	187
7 นักเรียนเคารพคุณครูพร้อมกัน ก่อนเดินเข้าห้องเรียนอย่างมีสติ	188
8 นักเรียนเดินผ่านผู้อาวุโสกว่า จะทำความเคารพโดยการยกมือไหว้ และรุ่นพี่จะรับไหว้ตอบ	188
9 หลังจากทำกิจกรรมการไหว้ การเคารพผู้อาวุโสกว่า และการเคารพกัน นักเรียน จะเดินเข้าห้องเรียนอย่างมีสติ โดยการทอ้งบทธสวคมนตรีไปด้วย	189
10 นักเรียนเดินเข้าห้องเรียนอย่างมีสติ	189
11 นักเรียนเดินเข้าห้องเรียนอย่างมีสติ	190
12 นักเรียนเดินเข้าห้องเรียนอย่างมีสติ	190
13 นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ	191
14 นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ	191
15 นักเรียนฝึกทำสมาธิ	192
16 นักเรียนฝึกเดินจงกรม	192